KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Tanhukilvan voittanut Tampereen ryhmä — Tammerfors grupp vilken vann folkdanserna Tampereen kulttuuripäivillä — Vid kulturdagarna i Tammerfors

HELMIKUU
FEBRUARI

N:o 2 - 1961

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HELMIKUU | 66. VUOSIKERTA | N:o 2 · 1961

Maaliskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen helmikuun 7 päivää

Henkivakuutuksista

Viime aikoina on monille kuuroille tarjottu henkivakuutuksia ja niitä on päätettykin. Jotkut kuurot ovat olleet tyytymättömiä vakuutukseen. He sanovat, että asiamies ei ole selittänyt heille asiaa oikein. He eivät ymmärtäneet, että heidän kerran tai kaksi vuodessa ja monen kymmenen vuoden aikana täytyy maksaa henkivakuutusmaksuja. He eivät ymmärtäneet, että rahoja ei voi hakea pois vakuutusyhtiöstä, jos tulee rahapula. He ovat tahtoneet, että henkivakuutus puretaan. Mitä siis henkivakuutuksesta on ajateltava: onko se paha vai hyvä ?

1. Henkivakuutus on säästämistä. Ajatteleva ihminen ymmärtää, että hänen täytyy säästää rahaa vanhuutta varten. Hänen täytyy säästää rahaa myös sairautta varten. Rahaa on säästettävä silloin, kun ihminen on nuori ja työkykyinen.

Miten säästäminen tapahtuu? On ihmisiä, jotka keräävät rahaa kotiin pöytälaatikkoon tai nurkkakaappiin. He eivät tahdo viedä rahoja pankkiin, koska he eivät tahdo toisten tietävän, että heillä on rahaa. Sitten tulee tulipalo ja kaikki rahat palavat. Vuosien säästäminen on ollut turhaa!

Parempi on säästää pankkiin. Pankki maksaa rahoille korkoa, raha lisääntyy pankissa. Jos joka kuukausi veisimme 1.000 mk pankkiin, meillä olisi 20 vuoden kuluttua lähes puoli miljoonaa markkaa. Mutta säästäminen on vaikeaa. Täytyy ostaa juhlia varten uusi puku tai pitää maksaa television vähittäismaksuja. Kun tulee tilipäivä, ovat kaikki rahat lopussa emmekä voikaan panna rahaa pankkiin.

Ja kuitenkin me tarvitsemme rahaa kun olemme vanhoja. Mistä saamme rahaa?

Henkivakuutus auttaa meitä säästämään joka vuosi määrätyn summan rahaa. Kun me otamme henkivakuutuksen, me lupaamme maksaa ehkä kaksi kertaa vuodessa määrätyn summan. Jos me maksamme vakuutusmaksut, niin yhtiö maksaa meille henkivakuutuksen, ehkä miljoonan, kun olemme täyttäneet 65 vuotta, jos vakuutusssopimus on ollut sellainen. Mutta jos me emme maksa vakuutusmaksua, ei yhtiökään maksa meille vakuutusta. Siksi vakuutukset täytyy maksaa. Uusi takki ja moottoripyörä saavat odottaa vuoroaan.

2. Tärkeämpää on ,että henkivakuutus auttaa perhettä ja ennen kaikkea lapsia, jos perheen isä tai äiti kuolee. Me emme tiedä koska kuolema tulee. Mutta me tiedämme, että se tulee varmasti. Se voi tulla, kun isä ja äiti ovat nuoria ja lapset aivan pieniä. Kuka auttaa orpoja? Kun isä tai äiti, joka on ottanut henkivakuutuksen, kuolee, silloin henkivakuutusyhtiö heti maksaa vakuutussumman, ehkäpä miljoonan, lähimmille omaisille. Tuon rahan avulla perhe voi maksaa hautauskulut ja voi saada elämänsä järjestykseen siihen asti, että toimeentulo muuten tulee turvatuksi.

Jos vakuutussumma on suuri, silloin vakuutusmaksut ovat suuria. Pienestä vakuutuksesta vakuutusmaksutkin ovat pienet. Mutta pieni vakuutus antaa vain pienen avun.

Jos henkivakuutuksen ottaa nuorena, niin vakuutusmaksut ovat pieniä. Mitä vanhempana vakuutuksen ottaa, sitä kalliimpia ovat vakuutusmaksut. Vakuutuksia annetaan vain terveille. Kuurot, jopa sokeatkin voivat saada vakuutuksia tavallisilla maksuilla, jos he ovat muuten terveitä.

3. Henkivakuutuksella voi ostaa itselleen muitakin etuja. Me voimme saada varsinaiseen henkivakuutukseen sellaisen lisävakuutuksen, että henkivakuutusyhtiö maksaa meidän sairaalamaksumme. Voidaan ottaa myös sellainen työkyvyttömyysvakuutus, joka antaa korvausta kotonakin hoidettavasta vakavasta sairaudesta.

Ennenkuin otamme henkivakuutuksen, meidän täytyy laskea kuinka paljon me voimme maksaa vakuutuksesta, voimmeko ottaa suuren vakuutuksen vai täytyykö meidän tyytyä pienempään. On otettava huomioon, että me emme aina ansaitse yhtä paljon kuin nyt. Jos ansaitsemme vähemmän, voimme silloin maksaakin vähemmän. Ehkä joudumme työttömäksi. Määräpäivänä on kuitenkin henkivakuutusmaksut maksettava. Jos määräaikainen vakuutusmaksu jää maksamatta ja vakuutuksenottaja kuolee, hänen perheensä ei saakaan sitä apua, jota vakuutukselta odotettiin.

Joku vakuutuksen ottaja on erehtynyt, kun hän otti vakuutuksen. Hän luuli, että hän saa henkivakuutusyhtiöltä lainan, jos hän ottaa va-

†

Maila Paunu

Yllättävänä levisi tammikuisena aamuna kuurojen keskuuteen suruviesti Maila Paunun kuolemasta. Vaikka hänen olikin tiedetty sairastaneen, emme osanneet odottaa sen päättyvän näin, vaan odottelimme tietoa, milloin hän pääsee sairaalasta kotiinsa.

Vaikka ei rouva Paunu varsinaisesti ottanutkaan osaa kuurojen rientoihin, eli hän silti lähellä heitä, seuraten tapahtumia ja asioita heidän maailmassaan. Kärsivällisesti opetteli hän viime syksyistä Kuurojen päivää varten viittomaan laulut, johtaen kuoroa juhlassa, niinpä myös televisiossa neljän nuoren tytön esiintymistä.

Hänellä oli hyvää tahtoa auttaa milloin pyydettiin eikä hänen puoleensa tarvinnut turhaan kääntyä. Aina hän osoitti alttiutta antaa parastaan. Monasti olimme hänen kanssaan suunnitelleet juhlia silloin kun meillä oli Kristillinen seuramme. Niistä ajoista jäikin monien sydämiin Maila Paunusta valoisa kuva, joka säilyy aina sellaisena.

Kuurojen Lehden toimitukseen rva Paunu kuului useita vuosia ja hänen näkemykselleen toimitustyössä annettiin suuri arvo.

Tyhjä on nyt hänen paikkansa ja kuurot menettivät harvoista ystävistään yhden, jonka paikkaa ei ehkä voida korvata toisella. Kaipaamme häntä, mutta siihen kaipuuseen liitämme kiitoksemme siitä mitä hän oli ollut. Hänen elämäntyönsä oli inhimillisesti katsoen lyhytaikainen, mutta varmaan rikkaampi ja siunatumpi kuin monien, joille on suotu vuosia enemmän. Kuurot tulevat aina muistamaan pappilansa hyvää emäntää ja ystävällistä ihmistä.

---

kuutuksen. Koska hän aikoi ostaa osakehuoneuston, hän tarvitsi lainaa ja otti sitä varten henkivakuutuksen. Mutta vakuutuksen ottaja erehtyi. Henkivakuutusyhtiö ei ollut luvannut antaa lainaa. Henkivakuutuksen ehdot ovat henkivakuutuskirjassa luettavana. Siinä sanotaan kaikki, mitä yhtiö lupaa. Enempää se ei anna.

Ehkä erehdyksiä voitaisiin välttää siten, että kuurot, ennenkuin allekirjoittavat sopimuksen, pyytäisivät jotakin hyvin tuntemaansa henkilöä, joka ei itse tarjoa vakuutuksia, lukemaan vakuutussopimuksen ja selittämään sen viittomakielellä. Kuurojenpapit, liiton sihteeri, diakonissat, pelastusupseerit, kuurojenkoulunopettajat ja monet muut auttavat tässä mielellään.

Olen kirjoittanut tämän siksi, että monet kuurot ovat ymmällään henkivakuutuksen johdosta. Olen koettanut kirjoittaa niin yksinkertaisesti kuin osaan, jotta nekin, jotka eivät ole varmoja kielen osaajia, ymmärtäisivät mistä on kysymys.

Lauri Paunu.

EINO KARILAS

75 vuotias

Helmikuun 20 pnä täyttää Helsingissä kirjaltaja Eino Karilas 75 vuotta. Hän näki päivän valon pohjanmaalla Hailuodon pappilassa, jossa kasvoi ja kehittyi suuren sisarusparven keskuudessa. Käytyään Kuopion Kuurojen koulun valitsi hän elämän urakseen latojan ammatin. Hänet mainitaan ensimmäisenä kuurona Suomessa kuurojen graafisen alan uranuurtajana. Työskenteltyään Suomalaisuuden seuran kirjapainossa yli 50 vuotta siirtyi hän eläkkeelle. Uskollisesta palveluksestaan samassa paikassa hän sai Keskuskauppakamarilta kultaisen ansiomitalin.

Eino Karilas tunnetaan kohtalotovereiden keskuudessa monipuolisena valistuneena ja täsmällisenä toimihenkilönä. Hän on nuoruudestaan saakka palavalla innolla ottanut osaa yhdistys- ja urheiluseuratoimintaan. Suomen kuurojen liiton perustamisesta lähtien hän on ollut keskushallituksen jäsenenä 44 vuotta ja Helsingin Kuurojen yhdistyksen johtohenkilönä lähes 50 vuotta, joista 20 vuotta puheenjohtajana. Tunnustukseksi uhrautuvasta toiminnastaan Karilas sai 1946 Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan jäsenmerkin.

Urheilu on ollut hänen sydäntään lähellä. Urheiluseura Heron perustajiin hän lukeutuu ollen seuran kunniapuheenjohtaja. Pitkän ajan hän on ollut perustamansa Kuurojen urheiluliiton puheenjohtajana ja rahastonhoitajana. Sittemmin hänet on kut-

Kulttuuripäivät Tampereella

4—6. 12. 60

Tampereen Kuurojen yhdistyksen huoneustossa oli marraskuun loppupuolella monena iltana vilskettä ja kiireistä touhua. Kulttuuripäiväkomitean ja paikallisen järjestelykomitean jäsen Kauko Mäkelä oli pannut yhdistyksen poikien hihat heilumaan. Oli tekeillä kulissit, pirttisellaiset kahta eri näytelmää varten. Samassa huoneustossa vielä eri aikoina harjoiteltiin kuulevan ohjaajan johdolla ja järjestelykomitean puheenjohtajan rouva Martta Kattaisen tiukan valvonnan alaisena "Lappakatrillia" ja "Hyllytystä". Näytelmiäkin kerrattiin moneen otteeseen. Tilan ahtaudesta huolimatta hyvässä yhteishengessä kaikki valmistelu sujui, sillä olihan lähestymässä koko maata käsittävät kuurojen nuorten suuret kulttuurijuhlat, joihin mennessä kaikki oli saatava kuntoon.

Koitti joulukuun 4 päivä, jolloin läheltä ja kaukaa saapuneet kuurot suuntasivat kulkunsa Ammattioppilaitokselle, jonka suuressa kukkasin ja valtakunnan sekä liiton lipuin juhla-asuun saatetussa salissa alkoivat Suomen Kuurojen Liiton nuorten III:nnet kulttuuripäivät. Saapuvilla oli paljon nuoria ja myöskin runsaasti varttuneempia kuuroja. Naapurimaastamme Ruotsista oli tullut päiviä seuraamaan 4 nuorta kuuroa, joista 3 Tukholmasta ja 1 Göteborgista. Kulttuuripäiväkomitean puheenjohtaja Aura Ahlbäck lausui arvostelulautakuntien jäsenet ja nuoret osanottajat sekä yleisön tervetulleeksi, jonka jälkeen liiton puheenjohtaja Urho Kierimo avasi kulttuuripäivät. Avauspuheessaan hän mainitsi, että liiton tarkoituskena on tukea kuurojen pyrintöjä ja toimia heidän menestymisensä hyväksi. Hän totesi, että kuurot ovat itse halunneet järjestää nämä päivät mikä todistaa että he haluavat lisää oppia. Näiden päivien kilpailulla ei ole pääasiana voittaa vaan mukanaolo.

5 yhdistystä oli lähettänyt jäseniään ryhmä- ja yksittäisesityksiin ja muiden yhdistysten jäsenet vesivärija hiilipiirroksia sekä valokuvia, jotka olivat nähtävänä erään luokkahuoneen seinällä. Kaikkiaan osallistui noin 80 nuorta kilpailuun eri lajeissa.

Päivän ensimmäisenä kilpailulajina oli esitelmä, johon osallistui 7 henkeä, joista 5 naista. Kolme osanottajaa, Aino Viitala, Kauko Laukkanen ja Terttu Laukkanen olivat valinneet esitelmän aiheeksi "Kuurojen yhteiskunnallinen asema ennen ja nyt". Inkeri Koskinen Jyväskylästä selosti esitelmässään maamme raittiusasian historiaa. Turkulaisen Esko Sänkiniemen esitelmän aiheena oli "Eräs suomalainen suurmies — Mannerheim". Helsingin "kirjatoukka" Liisa Salokorpi piti esitelmän aiheesta "Kirjallisuuden kehittävä merkitys". Viimeisenä nähtiin jyväskyläläisen Kaisu Korhosen esitelmä Adolf Ivar Arvidssonista. Melkein jokainen oli perusteellisesti perehtynyt aiheeseensa ja esitys oli hyvin keskitettyä. Kilpailun voittajan Kaisu Korhosen esitys oli tyylipuhdas ja vakuuttava. Hyvänä kakkosena oli Esko Sänkiniemi ja kolmannen sijan valloitti Liisa Salokorpi, Inkeri Koskisen tyytyessä 4:teen sijaan.

Väliajan jälkeen kilpailut jatkuivat. Silloin esiintyivät kertojat. Ilmoittautuneita oli 9, joista 3 peruutti osanottonsa paikan päällä, mikä oli valitettava. Turun Sirpa Kostiainen voitti vakuuttavasti tämän lajin Kaisu Korhosen saadessa toisen palkinnon ja kolmantena oli Esko Sänkiniemi, jolla taasen oli jokin sotilasaiheinen kerronta.

Saman päivän illan ohjelmassa oli kilpailulajina runonlausunta, jota salin täyteinen yleisö kiinnostuneena seurasi. Osanottajia oli 20, joista 1 rohkea mies, jonka vapaavalintainen runonsa oli Runebergin "Sotilaspoika". Moni oli valinnut esitettäväkseen vaikeatajuisen runon ja osasi eläytyä osaansa. "Keinutan kehtoa, laulatan lasta, Vaulussa vemmelpuun —" lausui kilpailun voittaja Sirpa Kostiainen vaikuttavan kauniisti Eino Leinon Marjatan laulussa. Vapaavalintaisen runon esityksen jälkeen lausujat karsittiin, jolloin pakollista runoa Yrjö Jylhän "Salolampi" esittämään pääsi 10 parasta. Lii-

---

suttu e.m. liiton kunniapuheenjohtajaksi. Hän on myös hoitanut N.D.I:n puheenjohtajan ja rahastonhoitajan tointa monet vuodet. Hän on e.m. Pohj.maiden Kuurojen urheiluliiton kunniajäsen. Herra Karilaalle annettiin v. 1947 Suomen urheilun ansioristi.

Kirjapaino Surduksen perustajiin Eino Karilas kuuluu ja sen johtokunnassa hän on toiminut useita vuosia.

Vaatimattoman ja ystävällisen luonteensa takia hän, Suomen kuurojen urheilun "Grand old man" on hyvin pidetty kuurojen piirissä. Lämpimin mielin yhtyy moni kuuro ja kuulevakin ystävä niihin lukuisiin onnitteluihin, jotka Eino Karilas saa merkkipäivänään ja toivottaa hänelle edelleenkin voimia ja terveyttä. Kuurojen Lehtikin, jonka toimituskuntaan Karilas on kuulunut yhtyy onnitteluihin.

A. A.

KUUROJEN MAAILMANKISOJEN

rahoittamiseksi on laskettu myytäväksi ylläkuvatunlaisia kirjeensulkijamerkkejä, jotka ón painettu 5-väriseksi, ja ovat erittäin kauniita.

Merkin on suunnitellut, piirtänyt ja painatustyön valvonut tunnettu taiteilijamme Osmo Enteläa.

Muistakaa nyt säästää rahaa Helsingissä pidettäviä Kuurojen Maailmankisoja varten!

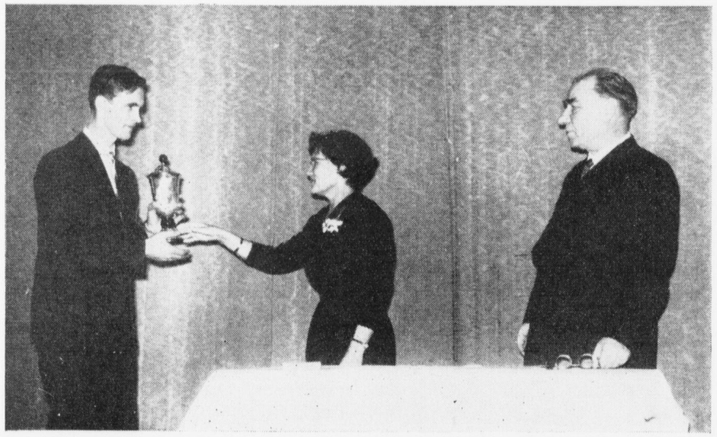

Soihtupokaalin sai kolmannen kerran Turun Kuurojen Yhdistys

sa Salokorpi, joka muuten vapaavalintaisessa sijoittui 8:lle saavutti pakollisen runon lausunnassa I:sen sijan. Yhteispisteitten perusteella todettiin Sirpa Kostiainen parhaaksi, toiseksi tuli Maritta Hammarlund Helsingistä ja 3:lle palkinnolle pääsi helsinkiläisten Elisabeth Katainen ja Liisa Salokorpi 4:lle. Arvostelulautakunnan jäsenet joita oli 2 kuulevaa ja 3 kuuroa, olivat tarkkoja viittointen suhteen. Niinpä lautakunnan ylituomari rouva Katri Pitkänen selosti lausuntakilpailun virheitä. Esitykset olivat hyviä. Tosin käytettiin virheellisiä viittoimia. Muutamat runoissa esiintyneet sanat olivat tosin vaikeita ilmaista viittomakielellä ja niinpä niissä tehtiin virheitä. Vaikeita ilmaistavia olivat m.m. joutsen, muta, helmiäissimpukka. Mielikuvitus ilmenee juuri vaikeasti viitottavien sanojen kohdalla.

Seuraavana päivänä jatkettiin kulttuurikilpailuja työväentalon konserttisalissa. Aluksi nähtiin kansantanhuesitykset. Mukana oli 6 joukkuetta. Ryhmät esittivät ensin vapaavalintaisesti valitsemansa tanhun Nähtiin turkulaisten, joita oli 2 ryhmää, esittäminä "Viipurin katrilli" ja "Nuuskapolska", helsinkiläisten "Pieni polska", tamperelaisten "Lappakatrilli", seinäjokelaisten "Raatikkoon" ja jyväskyläläisten "Viittätoista". Lopussa kaikki ryhmät vuorollaan esittivät pakollista tanhua "Hyllytystä". Turun, Helsingin ja Tampereen joukkueet tanhusivat tamburiinin säestyksellä kun taasen Jyväskylän ja Seinäjoen ilman säestystä. Tamperelaiset saavuttivat reippaalla "Lappakatrillillaan" hyvän arvostelun, joten se pääsi loppukilpailussa johtoon. Jyväskylän joukkueelle tipahti toinen palkinto ja yllätyksenä Seinäjoki, joka osallistui ensimmäistä kertaa tanhukilpailuun sijoittui kolmanneksi. Tanhujen arvostelijain ylituomari Veikko Äikäs selosti esityksen jälkeen virheitä. Esitykset olivat muuten hyviä, mutta eläytymistä pitäisi olla enemmän. Tanhuista tarkemmin toisaalla lehdessämme.

Väliajan jälkeen pidettiin näytelmäkilpailu, johon osallistui 4 ryhmää. Näytelmänä oli Minna Canthin "Murtovarkauden" toinen osa. Ensimmäisenä esittäytyi Tampere. Näytelmän ohjaajana oli Niilo Rannikko. Helsingin ryhmän ohjaaja oli Liisa Salokorpi Turun Erkki Yli-Petäys ja Seinäjoen Aino Viitala. Palkintotuomaristo, johon kuului 1 kuuleva ja 4 kuuroa kiinnitti paljon huomiota puhtaaseen kuihin ja halusi yleensä pitää tarkasti kiinni tekijän ohjeista. "Murtovarkauden" Penttulan pääosan esittäjänä pidettiin Seinäjoen Evert Viitalaa parhaimpana, kylänmiehen Turun Pentti Kostiaista ja Hoppulaisen seinäjokelaista Homia. Loviisa oli muissa kolmessa näytelmässä liian sävyisä kun taasen Helsingin Loviisa loppuvaiheessa liian temperamenttinen. Tulosten perusteella osoittautui Seinäjoen yhdistyksen näyttelijät parhaaksi. Toiseksi tuli Turku ja kolmannen sijan vei Helsinki. Ilta päättyi karkeloon.

Itsenäisyyspäivänä pidettiin jumalanpalvelus kirkossa, jossa pastori Eino Savisaari piti saarnan ja liturgina toimi rovasti Paunu. Sen jälkeen oli Ammattioppilaitoksen juhlasalissa päättäjäisjuhla. Ohjelmassa oli rapsodia "Nuorten usko", johon oli sovitettu monenlaista ohjelmaa. Liisa Salokorpi ja Elisabeth Katainen lausuivat Koskenniemen "Soihdunkantajat" ja heidän välissään kantoi soihtua herra Partanen. Dipl.insinööri Runo Savisaari piti puheen, jossa hän kuvaili miten nuori näkee elämän edessään, unelmoi tulevaisuudestaan. Ottaisiko soihdun vai lähtisikö kulkemaan pimeässä. Kaikki Jeesuksen seuraajat ovat pieniä soihdun kantajia ja sitä ovat myös näiden kulttuuripäivien osanottajat. Tampereen nuoret esittivät kansantanhuja. Maritta Hammarlund lausui Yrjö Jylhän "Sinisille vuorille" runon. Tamperelaiset esittivät näytelmän" Siihen aikaan kun isä lampun osti". Näytelmän oli ohjannut Kauko Mäkelä. Ohjelmassa oli vielä rovasti L. Paunun puhe ja helsinkiläisten nuorten lausuntakuoron esitys "Oi kallis Suomenmaa", jota johti Liisa Salokorpi. Sen jälkeen seurasi palkintojen jako. Vuoden 1958:n Kulttuuripäiväkomitean lahjoittaman Soihtupokaalin sai Turun yhdistys toisen kerran haltuunsa. Kulttuuripäivien koko ohjelmiston kuuluttajana oli toimittaja Jarmo Narmala.

Lopuksi johtaja U. Kierimo kiitti kaikkia osanottajia suorituksistaan kulttuurikilpailussa. Hän esitti rohkaisevia ajatuksia päivien osanottajille ja muisteli niiden suunnittelua 4 vuotta sitten. Epäiltiin, että käsite kulttuurikilpailut on liian vaativa. Mutta kun on kysymys henkisen elämän sisällöstä, siis siitä mistä saadaan henkistä valoa ja ravintoa, on nimitys paikallaan kuurojen henkisille kilpailuille.

A.

Näytelmästä "Murtovarkaus" Seinäjoen ryhmä. Vas. Evert Viitala Penttulana

Välähdyksiä kulttuuripäivien kansantanhukilpailuista

Jyväskylän tanhujat

Haluaisin nimenomaan mainita muutaman sanan kansantanhukilpailuista. Kansallispukuiset tanhuujat olivat sekä värikäs että reipas näky, tuoden yleisölle hivelevää silmänruokaa. Minulle on kuitenkin huomautettu muutamista kielteisistä puolista jotka tulevaisuutta silmälläpitäen haluan tuoda tanhuujien huomioon.

Ensiksi minulle kerrottiin eräästä nuoresta neitosesta jonka joukkue ei ollut voittajien joukossa ja joka oman joukkueensa esityksen jälkeen oli osoittanut tyytymättömyyttään myös arvostelulautakuntaa kohtaan ja muutenkin käytöksellään oli antanut aihetta paheksumiseen. Kilpailuthan ratkeavat paremmuuden perusteella, joten tällainen käytös on valitettavaa, joskin sitä voidaan pitää nuoruuden ja ymmärtämättömyyden osoituksena. Hyvin toivottavaa kuitenkin on, että vastaisuudessa kilpailijat harjoittaisivat itsehillintää ja itsekuria.

Eräässä joukkueessa nähtiin ainakin muutaman osanottajan huulien liikkuvan, hänen laskiessaan "yksi, kaksi, kolme" ja siten pitäen itsensä tahdissa. Tämähän ei suinkaan ole mikään mielenosoitus, vaan hyvin inhimillinen virhe, mutta oppikaamme siitäkin.

Tampereella ilmestyvässä Aamulehdessä sanottiin herra Äikkään, yhden tuomareista, maininneen seuraavista, pisteitä nielevistä virheistä: "Muutamilla oli pukuvirheitä, kuten naisilla liian korkeakantaisia kenkiä, nailonsukkia, liian lyhyitä hameita ja miesten kumipohjaisia kenkiä jne. Ilmeissä oli paljon toivomisen varaa, koska tanhut ovat nuorten seurustelua. Alkuhyppely oli ohjattu liian hitaasti ja askelissa oli virheitä. Eläytymistä ei ollut tarpeeksi . . ." Esitykset olivat silti yllättävän hyviä ja vapaavalintaiset tanhut tasaisia."

Arvostelulautakuntaan kuului viisi jäsentä, kolme kuulevaa ja kaksi kuuroa. Kuulevat olivat kaikki opettajia, kaksi Hämeenlinnasta, sekä jo mainittu hra Äikäs Tampereelta. Hänestä mainittakoon, että hän on Hämeen nuorisoliiton neuvoja ja kansantanhujen asiantuntija. Meitä suosi hyvä onni saadessamme nämä pätevät arvostelijat kuurojen tuomareiden avuksi. Oli helppo nähdä että he olivat erittäin teräviä huomaamaan virheitä ja jos vielä painamme hra Äikään sanat mieleemme seuraavia kilpailuja varten, olemme ehkä hyötyneet kaksinkertaisesti.

Johtaja Kierimo sanoi puheessaan että kulttuuripäivien kilpailuissa ei ole pääasia voittaminen, vaan mukana olo. Kun on kysymys henkisen elämän sisällöstä, tällaisille kilpailuille, joihin valmistautuminen vaatii viikkoja ja kuukausia kestävää harjoitusta, josta saa henkistä valoa, sopii tämä nimitys: Kuurojen kulttuuripäivät.

Kansantanhuterveisin:

Martta Kattainen

LIITTOMME VUOSIKOKOUKSELLE

esitettävät keskustelukysymykset on lähtettävä ennen helmikuun 25 päivää liiton toimistoon os, Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Mukana tulee olla lyhyt alustus tai päätösehdotus. Keskushallituksen asettama toimikunta tutkii esitetyt kysymykset ennenkuin ne monistettuina lähetetään yhdistyksille.

Edustajain valtakirjojen tulee olla tarkastusta varten liittomme toimistossa ennen maaliskuun 1 päivää.

Kuuro maailmankirjallisuudessa

Olemme saaneet lukea sanomalehdistä, että venäläinen kirjailija *Boris Pasternak* on hiljattain kuollut Moskovassa 70 vuoden ikäisenä. Hän on kirjoittanut monia kirjoja sekä kääntänyt venäjän kielelle maailman kirjallisuuden huomattavia teoksia. Suuren kuuluisuuden hän saavutti kuitenkin vasta romanillaan *"Tohtori Zivago"*. Sitä ei kuitenkaan saatu julkaista Venäjällä, vaan se painettiin Milanossa italian kielisenä v. 1957. Tämän jälkeen se on käännetty monille kielille, mm. suomeksi.

Tämä romaani on varsin suuri, verrattain pitkäveteinen ja raskas luettavaksi. Kuitenkin se herätti suurta huomiota, ja Ruotsin Akademia myönsi Pasternak'ille Nobel-palkinnon v. 1958 arvoltaan Suomen rahassa noin 7.500.000 markkaa, jota Pasternak ei kuitenkaan voinut milloinkaan vastaanottaa. Ei hän myöskään saapunut tämän palkinnon jakotilaisuuteen, vaan jäi kotiinsa Moskovaan, jossa hän lisäksi erotettiin neuvostoliittolaisesta kirjailijaseurasta ja jäi elämään yksinäisyyteen. — Nyt hän on kuollut pitkällisen taudin murtamana.

Alla oleva kuvaus "Tohtori Zivagosta" on julkaistu jo aikaisemmin italialaisessa kuurojen lehdessä "La Settimana del Sordomuto" huhtikuussa 1959. Se on julkaistu myös eräissä skandinaavialaisissa kuurojen lehdissä. Siinä kuvataan kirjan päähenkilön, tohtori Zivagon ja puheopetusta saaneen venäläisen kuuron, Pogorevsyh'in sattumanvaraista kohtausta Moskovaan matkalla olevassa junassa. Kuvaus esittää siis kuulevan henkilön ja kuuron välistä kohtausta, jollaisia sattuu joka päivä ja kaikkialla maailmassa. Esitys on kuitenkin mielenkiintoinen kahdessakin mielessä: se osoittaa yhtäältä kansan tietämättömyyttä kuuroista ja toisaalta sitä, kuinka pitkälle lahjakas kuuro on voinut kehittyä kielen hallinnassa.

☆

Vaunuosastoa, johon Zivago meni, valaisi kirkkaasti pöydällä palava, pehmennyt kynttilä, jonka liekki lepatti puoliksi avatun ikkunan viimassa.

Kynttilä kuului osaston ainoalle matkustajalle. Tämä oli vaalea nuorukainen ja pitkistä käsistä ja jaloista päätellen varmaankin hyvin kookas. Nuori mies istui sohvalla ikkunan ääressä huolettomasti takakenossa. Nähtyään Zivagon hän kohottautui kohteliaasti ja muutti puolimakuuasentonsa paljon säädyllisemmäksi istuma-asennoksi.

Sohvan alla näkyi lojuvan joku lattiariepu. Sen toinen pää liikahti yhtäkkiä, ja sohvan alta työntyi toukkaana esille luppakorvainen ajokoira. — Vasta tällöin tohtori Zivago huomasi kangastupella suojatun kaksipiippuisen haulikon, nahkaisen panoslaukun ja ammuttuja lintuja pullottavan metsästäjän laukun, jotka kaikki riippuivat vaunuosaston naulassa.

Nuori mies oli siis metsästäjä.

Hän osoittautui harvinaisen puheliaaksi ja kiiruhti ystävällisesti hymyillen virittämään keskustelun. Tällöin hän ei kuvaannollisessa, vaan sanan varsinaisessa mielessä tuijotti koko ajan tohtorin suuhun.

Nuorella miehellä oli epämiellyttävän kimeä ääni, joka kohokohdissa muuttui metallinsointiseksi falsetiksi. Toisena omituisuutena oli se, että hän, vaikka kaikesta päätellen oli syntyperäinen venäläinen, äänsi u-vokaalin mitä konstikkaimmalla tavalla, milloin ranskalaisittain, milloin saksalaisittain. Lisäksi tuo tärvelty u tuotti hänelle suuria vaikeuksia; hän työnsi sen suustaan kauheasti ponnistaen ja äänsi sen paljon kovemmin kuin muut vokaalit. Miltei ihan alussa hän ällistytti Zivagon tällaisella lauseella: — Vielä eilen aamuylla minä metsästelin uytterasti.

"Mitä hittoa?" ajatteli Zivago. "Jotain kirjoista luettua, tuttua. Lääkärinä minun pitäisi tuo tuntea, mutta onpa haihtunut päästä. Jonkinlainen aivotoiminnan häiriö, joka aiheuttaa vajavaisuutta artikulatiossa. Mutta tuo ulvahtelu on niin naurettavaa, että on vaikea pysyä vakavana. Täysin mahdotonta keskustella. Parempi jos kiipeän ylös ja käyn nukkumaan."

Tohtori tekikin niin. Kun hän laittautui ylävuoteelle, nuori mies kysyi, pitäisikö ehkä sammuttaa kynttilä, joka kenties voisi häiritä unta. Tohtori hyväksyi hänen ehdotuksensa kiittäen. Naapuri puhalsi liekin sammuksiin. Tuli pimeä.

Vaunuosaston ikkuna oli laskettu puolittain alas. — Pitäisiköhän ikkuna sulkea? kysyi Zivago. Ette kai pelkää varkaita?

Naapuri ei vastannut mitään. Zivago toisti kysymyksenä kovalla äänellä, mutta ei saanut taaskaan vastausta.

Zivago sytytti tulitikun ja toisti sen valossa kolmannen kerran, mitä toivoi saavansa selväksi. — Tehkää niin kuin tahdotte, vastasi metsästäjä viivyttelemättä. — Vaikka eihän mi-

KOKKOLASTA

Ajattelen olevan monia kuuroja, heidän ystäviään, sekä entisiä kuurojen pappeja, jotka hyvin muistavat neiti Elsa Hackzellin, siksi, vaikka näin myöhään, haluan kirjoittaa hänen muistokseen. Yli neljänkymmenen vuoden ajan hän kokosi kuuroja sanan kuuloon vaikka ei itse viittomakieltä osannut. Useina vuosina auttoi häntä ruustinna Sandström. Kuurojen Yhdistys kun perustettiin toimi hän rahastonhoitajana usean vuoden. Vanhuus ja sairaus esti hänet viime vuosina olemasta kokouksissa, mutta rakkautensa ja innostuksensa heihin hän ilmensi sairaalassakin kyselemällä heistä. Ihmeellistä Herran johtoa oli siinä, kun kuurojen esitelmäpäivät alkoivat 15. 10. oli Elsa Hackzellin hautajaiset samana päivänä, joten ystävillä oli tilaisuus olla mukana. Erik Ruonaniemi laski yhdistyksen puolesta seppeleen. Ruotsalaisessa seurakuntakodissa tarjottiin kahvit. Kaikki puheet tulkittiin viittomakielellä. Siunaamme hänen muistoaan.

☆

Toinenkin juhlava päivä oli Kokkolan kuuroilla, kun emäntä Aina Lidsle (Sigurd Lidslen äiti) siunattiin haudan lepoon. Siunauskappelissa, laulut ja puheet haudan äärellä sekä jumalanpalvelus Kaarlelan yli 300 v. vanhassa arvokkaassa kirkossa teki syvän vaikutuksen. Muistohetkessä Seurakuntakodissa, puhui pastori Krockfors herkästi ja kauniisti vainajan muistolle. Vainajan omaiset lausuivat kiitollisuutensa siitä, että myös täällä kaikki tulkittiin viittoillen.

Julia Kiviniemi

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

FEBRUARI | 65 ÅRGÅNGEN | Nr 2 - 1961

LARS KRUTH

BÄTTRE UTBILDNING

ALVAR GRUNDBORG

Några reflexioner i anledning av IX Nordiska dövkongressen i Köpenhamn 1960

Debatten om skolproblem vid kongressen i Köpenhamn blev inte riktigt vad jag väntat mig och det beror nog främst på att den tid som anslagits för denna debatt var alltför kort. Vi skulle ha behövt hela tisdagen för enbart denna fråga. Vi hann så att säga bara värma upp oss, sen var det slut. De olika inläggen under debatten blev ej diskuterade och något tillfälle att komma in med nya förslag blev det inte tid till. Teckenspråkets roll i dövundervisningen borde vi ha fått diskutera mera. Rektor Peter Knudsens förslag, att vi här skulle mötas på halva vägen dvs. teckenspråket skall användas från 5:e klassen och uppåt, är att notera. Men det viktigaste av alltsammans, nämligen frågan hur vi skall kunna öka de dövas teoretiska utbildning, fick vi ej tillfälle att slutdiskutera. Det är klart att vi inte kan ta in det försprång den 9-åriga enhetsskolan ger de hörande, men vi kan göra åtskilligt för att detta försprång ej skall bli för stort.

De döva arbetar nu inom ett 25-tal yrken. Om den grundläggande utbildningen blir tillräckligt stor bör de även kunna söka sig in på yrkesbanor, som kräver större teoretisk underbyggnad. Med den förskjutning mot allt större krav på kunnighet, som numera ställs på alla personalgrupper, kan man utan överdrift påstå att vad man i dag fordrar av en förman, vad utbilding beträffar, kommer man inom en snar framtid att fordra av en yrkesskicklig arbetare. Med detta framtidsperspektiv för ögonen måste vi utan dröjsmål göra något så att de döva får större teoretisk utbildning, kombinerad med en god yrkesvägledning. Trots att jag ej är någon vän av en förlängning av den redan nu långa skoltiden tror jag att en fristående fortsättningsskola för högre teoretisk utbildning är enda utvägen. Denna skola bör lämpligen omfatta 2 år varav sista året starkt koncentreras på yrkesvägledning. Jag skall ej här närmare gå in på detta förslag utan saken skall tas upp i stort vid kongressen i Umeå nästa år. Denna kongress kommer att bli helt annorlunda än de tidigare. Kongressen kommer att omfatta tre dagar och de två första dagarna skall helt ägnas åt att diskutera följande problem: Norrlandsproblemen, skol- och yrkesutbildningen, bildningsverksamheten bland de döva.

Umeåkongressen läggs upp efter samma mönster som den nordiska i Köpenhamn. De nu aktuellaste frågorna för de döva läggs inom tre fasta ramar och inom varje ram blir det en döv som inledare och efter honom kommer tre eller fyra fasta diskussionsdeltagare och därefter blir det fri debatt. Då samtliga fasta diskussionsdeltagare får inledningsanförandena i god tid före kongressen kan de skriva sina inlägg i förväg, vilket i sin tur kommer att ge debatten en fastare form och rikare innehåll. Förbundsledningen skall längre fram återkomma till detta. Vi hoppas även att Umeåkongressen skall ge samma goda kontakt med omvärlden som den nordiska gav.

SDR-Kontakt.

År 1960 kommer att gå till historien som ett viktigt och avgörande år för Nordens döva. Men det kommer alltid att lysa som Danmarks stora år på dövvårdens område. Det var det året, som de danska myndigheterna från toppen och ända ned till de lokala styrelserna gjorde allt för att ge de döva möjlighet att avhålla en kongress, som gav både bestående värde och en välbehövlig avkoppling i det danska gemytets tecken.

Men detta år hölls i Danmark inte bara en kongress utan även ett Nordiskt dövprästmöte, som kommer att få stor betydelse för Nordens döva. Jag återkommer till dövprästmötet i ett senare nummer av SDR-Kontakt.

Nu vänder jag tillbaka till IX. Nordiska Dövkongressen i Köpenhamn 1960. I dövkongressens historia betydde denna kongress något helt nytt. Det var inte bara de döva, som i "splendid isolation" brottades med sina problem. Mottot för kongressen var "Kontakt med omvärlden" och den ville samla inte bara de döva utan även de dövas tjänstemän, lärare, konsulenter och präster, till förtroendefullt och fruktbärande arbete. Det var ett sannt nöje att höra den danske dövkonsulentens inlägg, ett inlägg som vittnade om saklighet och ett för de dövas sak levande intresse. Att här söka värdesätta de enskilda talarnas insatser vid kongressen är ingalunda möjligt, då de var för sig, och var på sitt område bidrog till att berika samvaron och skapa kontakt över gränserna. För de svenska läsarna av SDR-Kontkt kan det emellertid vara av stort vär-

de att veta, att våra svenska döva representanter med ordföranden i spetsen gjorde ett utomordentligt gott arbete och hävdade sig väl i den nordiska gemenskapen.

Det var ju fyra stora avsnitt, som belystes och ingående penetrerades.

Den svenske förbundsordf. Lars Kruth svarare för det inledningsanförande som öppnade diskussionen om dövundervisningen i Norden. Eilif Ohna från Norge talade om de dövas yrkesproblem, Rurik Pitkänen från Finland behandlade de döva och föreningsverksamheten och O. Plum från Dancark pekade på de problem, som möter den döve i vardagslivet. Det vore frestande att behandla vart och ett av dessa områden. Men då man ur dessa fyra problemkombplex lisksom kan taga fasta på tre faktorer, som äro gemensamma för dem, gör jag så i stället. Vare sig man tar dövundervisningen, yrkesproblemen, föreningsverksamheten eller den döve i vardagslivet skymtar man tre vägar, som vill leda fram till målet, att ge den döve en plats i solen, bryta isoleringen och låta den döve känna att sitt människovärde, och dessa tre vägar heta praktisk och teoretisk skolning, tillmötesgående från stat och kommun att beakta de dövas egen uppfattning om sina interna problem samt kraftigt ekonomiskt stöd åt de döva och deras organisation.

Skall kongressens intentioner kunna förverkligas behövs det ökade anslag från stat och kommun. Och dessa anslag äro ingalunda bortkastade medel. Samhället av i dag behöver kvalificerad arbetskraft på alla områden. Men samhället behöver även människor som i allt kan känna sig solidariska med det samhälle i vilket de lever. De döva får inte vara en i samhället isolerad grupp, som lever på sidan av det som tilldrager sig runt omkring dem. Utan samhällets hjälp kan de döva aldrig bryta denna isolering. Men det som är lika viktigt att beakta är, att samhället aldrig kan lyckas bryta den döves isolering, utan de dövas egen medverkan och aktivitet. Här fordras ett samspel mellan döva och hörande, som inte går utom de mänskliga rättigheterna utan som i vardagslivets tusende och åter tusende problem tar hänsyn till dessa rättigheter, till samhällssolidaritet och en tryggad framtid. *SDR-Kontakt*

RESA TILL RYSSLAND

Forts.

Vi vandrade runt och såg på liken, som låg där i sina glaskistor fullt igenkännliga, kom upp för nya trappor och ut i dagsljuset. Makaber likvisning tycker många, men om man då erinrar sig att man i stora delar av den kristna världen vördnadsfullt tillber gamla benknotor, s. k. helgonreliker, så blir det hela kanske inte så märkvärdigt eller, chockerande.

Vi var förstås också inne i jättevaruhuset och armbågade oss fram i ett till synes oändligt folkhav som sakta skred fram mellan varudiskarna. Höjdpunkten bland våra upplevelser var nog i alla fall en uppvisning av den ryska baletten på Bolsjojteatern. En underbar upplevelse, som enbart den kunnat motivera den långa resan till Moskva. Exakt på den angivna tiden gick ridån upp och spelet började. I tre och en halv timme satt vi andlöst stilla och såg stor konst och hörde musik som aldrig förr. Färgprakten på scenen var nästan bedövande och dansösernas och dansörernas sätt att framföra stycket måste ha närmat sig fulländningen. Publikens applåder tvingade de främsta balettstjärnorna att gång på gång träda fram för den fällda ridån. Vi hade haft lyckan bevittna något, som man väl bara har utsikt att övervara en enda gång i sitt liv.

Sista dagen i Moskva fick vi alldeles utanför programmet besöka en fabrik i stadens utkant. Det var en anläggning för tillverkning av olika slag av mätinstrument och som sysselsatte c:a 3.000 arbetare, varav nära hälften kvinnor. Direktören, en reslig och kraftigt byggd man, hälsade oss genom vår tolk välkomna och sade sig beredd att besvara alla de frågor vi önskade framställa angående fabriken och de anställda. Och jag vill lova att det frågades. Såväl chefsingenjören som fackföreningens ordförande tillkallades på vår begäran, så att vi kunde få tillfälle framställa frågor även till dem. Här ett urval av frågorna och svaren så långt jag hann anteckna dem.

Hur mycket tjänar en arbetare per månad? — I medeltal 1.000 rubel i månaden, en del tjänar mer en del mindre. Hur stor lön har chefsingenjören? 3.000 rubel i månaden. Hur går det för er i chefsställning, om ni inte förmår driva fabriken på ett tillfredsställande sätt? — Vi får naturligtvis sparken. Hur stor ersättning får en arbetare vid sjukdom på grund av olycksfall? — Han får 90 procent av lönen under två månader och om det är ett svårare fall får han gratis vistas på vilohem under ytterligare 56 dagar. Hur stor pension får en arbetare och vid vilken ålder? — Manlig arbetare får pension vid 60 år och kvinnlig arbetare vid 55 år. Pensionen beror på storleken av den lön han uppburit. En arbetare med 1.200 rubel i månadsinkomst har rätt till 800 rubel i månaden i pension, d. v. s. 2/3 av lönen. Får en arbetare uppbära pension även om han efter pensionsåldern utför annat arbete? — Han får i så fall kvittera ut en mindre del av pensionen i viss relation till arbetsinkomsten. Har arbetarna strejkrätt? — Nej. Hur går det om arbetarna inte är nöjda med sina arbetsvillkor? — Då måste man söka träffa en överenskommelse mellan arbetsledarparten och fabrikens ledning. Men om det inte går att träffa en sådan överenskommelse? — Då får en domstol avgöra saken. Finns det något slag av samarbetsnämnd vid denna fabrik? — Ja, det gör det. Vi har sammanträden för att rådgöra angående produktionen. Arbetar fackföreningens ordförande själv i fabriken? — Nej, det gör han inte. Han väljs för ett år i sänder och om arbetarna inte är belåtna med honom, så blir han inte omvald. Hur stor är skatten? — Skatten är 13 proc. på inkomsten. Hur stor är avgiften till fackföreningen? — Fackföreningsavgiften är 1 proc. av lönesumman. Förekommer tidsstudier? — Allt arbete är ackordsarbete och och ersättningen för detta måste ställas i relation till den tid som åtgår för att utföra detsamma. Förekommer yrkesutbildning vid fabriken? — Nej. De som vill förkovra sig får gå i särskilda tekniska skolor. Dessutom förekommer yrkesundervisning per korrespondens.

Sedan frågestunden avslutats fick vi med chefsingenjören som ciceron gå igenom fabriken. Dessförinnan talade direktören om att fabriken nu var ungefär 75 år gammal och att vi inte kunde vänta oss att få se några speciella moderniteter där. Att fabriken inte tillkommit på senare år kunde man gott se utan att vara fackman. Lokalerna var emellertid ljusa och inte alls skräpiga. De manliga arbetarna rökte då och då under arbetet och arbetsintensiteten bland dem tycktes inte vara synnerligen uppdriven. Kvinnorna verkade däremot betydligt flitigare.

Tågresan från finsk-ryska gränsen till Leningrad företogs till största delen i mörker, så det var inte mycket man kunde se från kupéfönstren. Den fortsatta resan till Moskwa och återresan därifrån skedde också nattetid, men som det ljusnade redan vid 4—5-tiden på morgonen kunde man efter tidig uppstigning studera den ryska landsbygden åtskilliga timmar. Huvudintrycket var grått i grått, mest slätter med låga buskage omväxlande med rena sumpmarker. Här och var ett skogsparti tall och gran med knappast någon enda höjning av landet och allra minst några berg var att se. Med långa mellanrum en samling timrade, omålade små byggnader, som såg ut att gå mot sitt fall. Sädersfälten var sällsynta. Hjordar av svart- och vitbrokig boskap kunde man då och då se betande på ängsmarkerna. Inga hästar syntes till och inte heller några traktorer. Vinterfoder för djuren tog man tydligen där fanns att få. Redan vid 6-tiden på morgonen sågs folk som med lie slog av gräs, som rätt ymnigt växte mellan snår och videbuskar. Skymtade ett mera välhållet hus förbi någon gång, så var det nästan undantagslöst försett med sovjetflagga på taket och emblem utvisande att det var en regeringsbyggnad för administration. Jorden, sådan man ser den från järnvägen på denna sträcka är uppenbarligen föga lämplig för jordbruksdrift i större omfattning. De stora kolchoserna är förlagda betydligt längre öster- och söderut och det är därifrån brödsäden kommer.

Det är ju staten som äger all fast egendom i Sovjetunionen och som följaktligen dirigerar och bestämmer praktiskt taget allt in i minsta detalj. Som murare på byggen ser man ofta kvinnor. Det är kvinnor som sopar gatorna, som reparerar spårvägsrälsen och som utför mycket övrigt arbete som vi här i landet anser förbehållet för män. Kvinnorna har inga överdragskläder utan jobbar på i sina koftor och blommiga kjolar. När vårt snälltåg på natten stannade

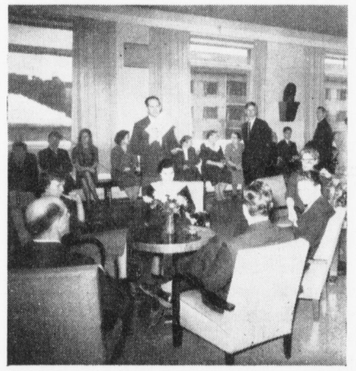

Kaffepaus å kulturdagar i Tammerfors. Några svenskarna vara med

i Leningrad var det en kvinna som kröp ner under loket för att smörja och se till det.

Bostadsbyggnadet har tills på senare år varit betydligt eftersatt i Ryssland. Husfasaderna mot huvudgatorna ser som regel rätt prydliga ut om också litet "murriga" med pelare och krusiduller, men går man genom någon av de välvda portarna och kommer in på bakgårdarna, blir man närmast förskräckt. Där bor storstädernas arbetare i de höga huskuberna och under förhållanden som vi har svårt att sätta oss in i. Massor av trasiga och nödtorftigt igenstoppade eller av smuts nästan igengrodda fönster, bortfallen rappning på väggarna, söndriga och vinda dörrar, några gardintrasor här och var och kanske till och med en liten blomma gör närmast ett patetiskt intryck. Jag hade kameran med men kunde faktiskt inte komma mej för att fotografera denna trista syn — det skulle ha varit att jämföra med likskändning.

Att arbetarfamiljerna merendels har endast ett bostadsrum och att flera familjer får lov att dela på samma kök är ju ingen hemlighet, men att det såg ut på det sättet kunde jag inte tro. Jag fick också höra att en av resenärerna i vårt sällskap, som kunde göra sig förstådd på ryska, bett att få komma in och se en arbetarbostad, men fått det svaret att bostaden var så usel att den inte kunde visas för främlingar.

Hyrorna är låga i Ryssland, mellan 35 kopek och en rubel och 20 kopek per kvradratmeter och månad för bostadsrum. Det gemensamma köket är hyresfritt. För bostäder av sådan kvalitet förefaller till och med 35 kopek = 20 öre per kvadratmeter och månad vara för mycket. Visst bygger man också på stora områden nya bostadshus, men sannolikt dröjer det länge innan storstädernas bostadsbestånd sanerats.

Jag nämnde nyss att bostadskostnaden är förhållandevis låg, men i stället tycks allt annat vara dyrare i Ryssland än här hemma frånsett grovt bröd och möjligen även potatis samt vissa sorter grönsaker. För en arbetarfamilj torde också dessa livsmedel ingå som en väsentlig del av kosten. Här några priser som jag antecknade från butiksfönstren i Moskwa. För att lättare göra jämförelser omräknas här priserna från rubel till kronor efter gällande kurs vid växling i Ryssland, dvs 52:— kronor för 100 rubel. Den officiella kursen är mer än dubbelt så hög. Ost 16:— kr. per kg. 100 gram chokladbitar 11:50. Socker 5:75 per kg. Salt still 8:— kr. per kg. Damlågsko av blått läder 205:— kronor. Herrkostym av obestämbar kvalitet från 500:— till 900:— kronor. Nattlinne av nylon från 110:— till 420:— kronor per styck. En tredjedels liter öl 5:10. En rysk fabriksarbetare med 1.200 rubel i månaden i lön, vilket efter turistkurs motsvarar 612:— svenska kronor, nödgas nog se sej för både en och två gånger innan han gör sina inköp.

Snabbköpsbutiker fanns tydligen inte varken i Leningrad eller Moskwa och utanför en del livsmedelsbutiker bildades köer långt före öppnandet. Varupriserna är desamma var man än handlar i samma stad. Alla affärer håller öppet även på söndagarna. Söndagen är ju ingen helgdag i Ryssland. En del butiker slår upp sina portar kl. 8.00, andra klo 9.00. De flesta stänker vid 7 eller 8-tiden på kvällen, men några håller öppet till framemot midnatt.

Gatulivet, i synnerhet i Moskwa, är utomordentligt livligt. De 9 till 10 meter breda trottoarerna där är i regel till trängsel fyllda. Renhållningen sköts minst sagt mönstergillt. På mycket kort avstånd från varandra vid trottoarernas innerkant står stora urnor av plåt uppställda med litet vatten på botten och dit skall man kasta skärp och cigarettfimpar. Dessutom har man förstås sopbilar och trottoarerna vattenspolas allt emellanåt.

De ryska kvinnorna är merendels

kortväxta och fetlagda och rätt smaklöst klädda. Våra svenska damer skilde sig från mängden i det fallet, men så blev dom också uppmärksammade av ryskorna, som avundsjukt men på ett försynt sätt granskade dem från huvud till fötter. Om det fanns tiggare, så anstades vi dock aldrig av sådana. Däremot hände det då och då att yngre ryssar på engelska bad att få byta till sig klädespersedlar för andra varor. Flera av den erbjöd oss ikoner, men vi vågade oss inte på några affärer i den vägen.

Den kommunistiska propagandan är fruktansvärt effektiv. Tidningar och böcker, radio och television står i dess tjänst. Redan i skolornas lägsta klasser börjar undervisningen i den kommunistiska läran och de är tydligt att den stora massan av folket är övertygat om att kommunismen är det enda rätta och att vi som kommer västerifrån, från de s.k. kapitalistiska länderna, är krigshetsare som vid första lämpliga tillfälle kommer att kasta oss över Sovjetunionen. Någon ovilja mot oss turister kunde vi dock inte lägga märke till, men som ett tecken på att man ansåg oss på något sätt annorlunda kan följande lilla episod anföras. Vår ledare kom att bli åhörare till ett samtal som fördes mellan några ryssar som såg oss anlända. Deras yttranden översattes till följande: "Dom ser ju snälla ut, men magra är dom". "Jovisst" blev svaret, "men du ska få se att bara dom varit i Ryssland ett par veckor så kommer dom att bli feta".

Och sant är nog, att om vi kunnat äta upp all den mat som bjöds, nog hade vi lagt på hullet. Men det var nu stört omöjligt. För det första var vi alldeles ovana vid den ryska matsedeln och för det andra var rätterna så feta och mättande att största delen måste lämnas kvar på tallrikarna. Frukosten gick väl an att få ner och ibland även lunchen, men vid middagen sa det regel stopp. Redan entrérätten, som nästan undantagslöst utgjordes av en skål tomat- och gurkskivor i olja, verkade omöjlig. Så kom soppan konkt på fårkött, vitkål, potatis, rödbetor och dylikt. Iband orkade man några skedar. Den påföljande kötträtten, som säkert var både god och vällgad, var i mäktigaste laget. Glassen, som avslutade måltiden, var däremot alltid efterlängtad i sommarvärmen. Ett är säkert — inte behövde vi svälta oss fram, om vi inte ville.

Drickspengar behöver man inte lämna i Sovjet. Det sades förresten att personalen på hotell och restauranger var förbjuden att ta emot dusörer. Vi ville förvissa om hur det kunde vara med den saken och erbjöd ibland personal som betjänat oss gåvor i form av i Sverige inköpta nylonstrumpor eller tiorubelsedlar. Ingen nekade att ta emot utom en liten grabb, som hjälpte oss skaffa en taxibil. Min hustru fick i stället av honom en medaljong med Lenins bild . . .

På tal om bilder, så tycks nästan alla tavlor föreställande Stalin ha försvunnit från allmänna byggnader. En enda Stalin-staty i brons såg jag på järnvägsstationen i Leningrad, men den föreställde honom i samspråk med Lenin. Att kapa bort Stalin och låta Lenin vara kvar gick antagligen inte för sig för då hade ju den avgudade Lenin suttit och pratat ut i tomma luften. Den store mannen, Rysslands räddare och proletariatets frälsare är fortfarande Lenin. Bilder och statyer av honom behöver man inte gå långt för att träffa på. Stora tavlor i färg av den välmående Chrusjtjov finner man också etlit varstans, men så långt som till staty tycks han inte ha hunnit ännu.

Jag har tidigare omnämnt den livliga trafiken i storstäderna, men glömde då tala om att buss- och taxiförare i Moskwa är utsatta för rigorös kontroll. De testas varje år med avseende på hälsa och körskicklighet och minsta trafikförseelse bestraffas utom ordentligt hårt. Det berättades t.ex. om hur en chaufför, som olovligen lånat en bil och till på köpet tagit några glas vodka, råkade ut för en bilkrock med rätt stora skador på fordonen. Han dömdes till 24 års fängelse för rattfylleri och ovarsamhet i trafiken.

Vi fick gå fritt som vi ville både i Leningrad och Moskwa och utan att medföra våra pass. Passet låg förresten alltid hos någon myndighet för kontroll. Vi fick också fotografera precis vad som helst, som intresserade oss, antingen det nu var tåg, järnvägsstationer, fabriker, militärpersoner, fartyg, hamnaniäggningar eller något annat, Endast i Leninmausoleet var det förbjudet att fotografera.

Skildringen av denna intressanta resa i österled fortsätter i nästa nummer av denna tidning.

Forts.

OY SURDUS AB

ordinarie bolagsstämma försiggår å Helsingfors Dövas Föreningslokal, Elisabetsg. 27 A 8, lördagen den 18 mars kl. 14. Behandlas de i bolagsordningen § 9 upptagna ärendena.

Styrelsen.

Möten

GAMLAKARLEBY dövasförening r.f. håller årsmöte lördagen den 11 februari kl. 18. Torggatan 41.

Söndagen den 12. 2. försiggår de dövas kyrkodag med början kl. 10. i stadens kyrka. Därefter samling i församlingshemmet Torggatan 41.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Urho Kierimo** Lempäälä, Toutonen.
Red.sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr.red.: fru **Ulla-Birgitta Laine,** Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1961 1/1 årg. mk 700:—, till utlandet mk 1000:— .

nulla ole mitään varastettavaa. Muuten olisi ehkä parempi olla sulkematta. On tukahduttavan kuuma.

"Jopahan jotakin!" ajatteli Zivago. "Tuo hassu on varmaan tottunut keskustelemaan ainoastaan täydessä valaistuksessa. Ja kuinka puhtaasti hän äänsikään äsken kaiken, vailla minkäänlaista virheellisyyttä! Käsittämätöntä."

Seuraavana aamuna tohtori heräsi myöhään. Suoritettuaan aamupesun rauhanaikaisin mukavuuksin tohtori palasi vaunuosastoon murkinalle, jonka tarjosi kiinnostava matkatoveri. Nyt Zivagolla oli tilaisuus tarkkailla häntä lähemmin.

Tuon henkilön erikoispiirteitä olivat tavaton puheliaisuus ja liikkuvuus. Tuntematon piti keskustelemisesta, mutta tällöin ei ollut pääasia seurustelu ja ajatusten vaihto, vaan itse puhumisen toiminta, sanojen ääntäminen.

Hän vyörytti tohtorin eteen kokonaisen röykkiön tietoja itsestään, mielikuvituksellisia ja irrallisia. Tohtorista tuntui, että hän varmaankin valehteli. Ilmeisesti hän tavoitteli vaikutusta esittämällä radikaalisia mielipiteitä ja kieltämällä kaiken yleisesti tunnustetun.

Siinä oli jotakin vanhastaan tuttua. Hänen esityksessään saattoi huomata venäläisiä kirjailijoita ja Venäjän maaseudun sivistyneisyyttä, joka usein säilytti syrjäseuduilla sen, mikä pääkaupungeissa vanheni ja väistyi uusien muotivirtausten tieltä.

"Nyt hän kohta rupeaa puhumaan urheilusta", jotkoi tohtori arvailemistaan. Ja todellakin, keskustelu siirtyi urheilumetsästykseen.

Nuori mies sanoi, että hän oli metsästellyt paljon kotiseudullaan, ja kehaisi olevansa erinomainen ampuja; jollei hänellä olisi fyysistä vikaansa, joka sulki häneltä pääsyn armeijaan, sodassa hän olisi kunnostautunut tarkkana ampujana.

Tavoitettuaan tohtorin kysyvän katseen hän huudahti: — Kuinka? Ettekö ole huomannut mitään? Otaksuin, että arvaisitte, mikä vika minulla on.

Hän otti taskustaan ja ojensi Zivagolle kaksi korttia. Toinen oli käyntikortti ja siinä hänen nimensä. Hän pyysi puhuttelemaan itseään sukunimensä jälkimmäisellä puoliskolla Pogorevsyh.

Toinen kortti oli jaettu viivoilla ruutuihin, ja ruuduissa oli piirrokset eri tavoin yhdistetyistä käsistä ja sormista. Se oli kuurojen aapinen. Nyt selvisi yhtäkkiä kaikki.

Pogorevsyh oli joko Hermannin tai Ostrogradskin koulun poikkeuksellisen lahjakas kasvatti, toisin sanoen kuuromykkä, joka oli oppinut puhumaan uskomattoman täydellisesti näköaistin avulla tarkkailemalla opettajansa huulten ja kurkkulihasten liikkeitä; saman menetelmän pohjalla hän ymmärsi keskustelutoverinsa puhetta.

Tämän jälkeen keskustelu siirtyi poliittiselle alalle, jolloin Pogorevsyh esitti omat varmat mielipteensä. Kun tohtori Zivago huomautti lähestyttävän Moskovaa, Pogorevsyh hypähti pystyyn, alkoi penkoa metsästyslaukkuaan ja valitsi sieltä kookkaimman sorsan.

— Ottakaa, hän sanoi. — Muistoksi. Sain viettää koko päivän mieltyttävässä seurassa.

Yrittipä tohtori kieltäytyä kuinka tahansa, mikään ei auttanut. — No, hyvä on, hän myöntyi. — Otan tämän teiltä lahjaksi vaimolleni.

Vaimolle! Vaimolle! Lahjaksi vaimolle, toisteli Pogorevsyh iloisesti ikään kuin olisi kuullut tuon sanan ensimmäistä kertaa ja nauroi vääntelehtien, ja sohvan alta ilmaantunut koira otti halusta osaa hänen riemuunsa.

Juna sukelsi laiturikatokseen. Vaunussa tuli yhtä pimeää kuin yöllä. Kuuro ojensi tohtorille villisorsan, joka oli käärityt johonkin painettuun julistukseen.

Tähdenväleja

LEHTEMME on alkanut vähitellen muuttaa ulkoasuaan. Kirjake, jolla teksti on ladottu, on tullut pienemmäksi ja sivuille mahtuu enemmän asioita, jopa niin että tahtoo olla pulaa palstantäytteestäkin. Olkaa siis ystävällisiä ja lähettäkää, entistä runsaammin tietoja yhdistystenne tapahtumista. Erikoisen tervetulleita ovat kirjoitukset eri aiheista, kunnolliset pakinat yms. Kuvia myös toivomme saavamme, ei sellaisia, joissa totisin kasvoin seisomme asennossa, vaan tilannekuvia, joissa on elämää. Parhaiten niitä voi näpätä silloin kun kuvauksen kohde on tietämätön valokuvaamisesta.

*

TILAUSHINTA on Helsingissä pidetyn edustajakokouksen yksimielisellä päätöksellä korotettu, ollen se nyt 800 markkaa vuodelta. Korotukseen oli täysi syy, sillä kirjapanoalan palkat ovat nousseet, samoin paperin hinnat ja kuvalaattojenkin valmistus.

Jotkin yhdistysten johtohenkilöt, jotka eivät olleet vuosikokouksessa mukana, kyllä kuulema purnaavat korotusta vastaan, aiheettomasti. Tilauslistoja tarkastaessamme olemme tehneet sen havainnon, etteivät he ole vuosikausiin tilanneet omaa lehteänsä. Se on häpeä heille, miksi eivät tilaa itse, vaan lukevat muiden tai yhdistyksensä tilaamaa lehteä — se on kuin varastamista toisilta. Yhdistyksen johtoon valituilta odotamme hyvää esimerkkiä kaikessa, myöskin lehtensä tilaamisessa.

Korotuksesta huolimatta on tilauksia tullut toimistomme entisessä määrin, kun asian välttämättömyys on ymmärretty. Syytä kuitenkin olisi, että asiamiehemme tarjoaisivat lehteä jokaiselle kuurolle ja myöskin kuuleville. Mitä enemmän tilauksia, sitä paremmaksi voimme lehtemme saada.

*

LUKUTAIDON pelkäämme joidenkin suomalaisten kuurojen kohdalta menneen alaspäin. Kun hyvissä ajoin on päätetty ja ilmoitettu lehden maksavan vuodessa 800 markkaa, tulee joiltakin vain 700 markkaa. Surullista todeta. Tilaushintaan kuuluu myös ilmaisen "Kuurojen Joulu" jokaiselle vuositilaajalle.

Kehoitamme ystävällisesti niitä, jotka ovat maksaneet lehdestä vain 700 markkaa, lähettämään viipymättä rahastonhoitajallemme puuttuvan 100 markkaa postisiirtotilin n:o 6825 kautta, koska yksityistapauksissa periminen kirjeitse tulisi asianomaisille liian kalliiksi.

*

LIITTOMME vuosikokous pidetään maaliskuun 26 p:nä Turussa, sikäläisen Kuurojenyhdistyksen 75-vuotisjuhlien yhteydessä. Samalla on edustajilla tilaisuus tutustua yhdistyksen komeaan toimitaloon Henrikink. 4:ssä, aivan kuurojenkoulun läheisyydessä.

Kokouksessa tulee esille mm. liiton sääntöjen uudistaminen. Viime

KUURO NÄKEE ÄÄNENSÄ

Englannissa on suunniteltu uusi apulaite kuurojen lasten puheopetukseen. Sitä on jo kokeiltu Lontoon kuurojenkouluissa, ja sanotaan kokeilujen antaneen hyviä tuloksia. Tähän apulaitteeseen kuuluu elektrooni, joka on eristetyn johdon kautta yhteydessä oppilaan kaulaan sijoitettuun "kaulukseen", johon on sijoitettu pieni mikrofooni tiiviisti kurkunpäätä vasten. Oppilaan puhuessa tuntuu äänihuulten värähtely selvästi kurkunpäässä. Elektroonilaite välittää nämä värähtelyt kuvaruudulle. Tällä tavoin oppilas voi nähdä oman äänensä korkeuden, painotuksen ja keston sekä verrata sitä opettajan äänen synnyttämään kuvaan.

Myös sormenpäittensä tuntoherkkyyttä voivat kuurot nyt käyttää hyväkseen sähkölaitteiden avulla. Insinööri Joseph Hirsch, joka toimii Fordin moottoritehtailla Amerikassa, on suunnitellut Teletac-nimisen sähkölaitteen ja saanut sille patentin. Sen tehokkuus on todettu perusteellisissa kokeissa John Tracy-klinikassa Los Angeles'issa, jossa työskennellään kuurojen lasten valoisamman tulevaisuuden hyväksi. Tähän uuteen apuvälineeseen kuuluu kaksi noin kämmenen kokoista kasettia ja viisi tangettia eli kosketinta, jotka ovat sähkövirran avulla yhteydessä viiteen vastaavaan kalvoon kuulijan sormenpäissä. Kuuro voi tällöin tuntea selvät puheesta aiheutuvat kalvojen värähtelyt. Teletac toimii sekä johdolla että myös ilman johtoja. Se perustuu kodi-järjestelmään.

Tätä laitetta käyttävien henkilöiden sanotaan helposti pääsevän kosketuksiin toistensa kanssa. Teletac'ia voidaan käyttää myös kaikkialla, missä ihmisääni ei melun vuoksi ole riittävä, kuten työpajoissa, lentokentillä jms. Teletac'illa voidaan antaa kahta aaltopituutta käyttäen 637 erilaista sanaa ti merkkiä.

---

vuosikokouksen valitsema komitea on tehnyt aikaisempiin ehdotuksiin korjauksia. Olisi hyvä saada säännöt viimeinkin hyväksytyksi mieluimmin yksimielisellä päätöksellä, että päästäisiin ikävästä välitilasta kokeilemaan uusia sääntöjä. Niitähän voi sitten tarpeen vaatiessa vielä parantaa pienillä muutoksilla, mikäli vast'edes katsotaan olevan syytä.

REP.

ERILAISISTA LUONTEISTA

Maailmassa on monenlaisia ihmisiä. Jokaisella on omat luonteenpiirteensä. Ne on heille syntymästä suotu. Tai on elämänkoulu kasvattanut ihmisen sellaiseksi. Sanotaan, että kaksi samanlaista luonnetta ei sovi yhteen. Niin tämä pitää paikkansa. Rauhaton ihminen tarvitsee rauhalliselta ihmiseltä tukea.

Me omaamme usein turhan tarkkoja ajatuksiamme ja pikkumaisuuksiamme niin kuurot kuin kuulevatkin. Siksi me tarvitsemme kuulevien tukea samalla tavalla kuin rauhaton ihminen tarvitsee tukea rauhalliselta ihmiseltä. Me emme usein ole tarkalleen niin varmoja toisistamme, että erehdymme usein epäilemään toisia. Satumme usein luulemaan häntä ylpeäksi ja kummalliseksi. Ihmisen ruumiin rakenne voi usein pettää. Mutta sellaisen minkä aliarvioimme sen sisimmässä voi piillä elämän kauneimmat ajatukset. Toiset on luotu kauneiksi ja toiset rumiksi. Rumat usein häpeävät omaa rumuuttaan, mutta sen alla voi piillä jokin kaunis ja kauneus on usein pettävää. Sen alla on usein piikki pistävä. Ihminen ei aina ole niin kaunis, kauniit vaatteet ja helyt tekevät hänet kauniimmaksi, mutta yksinkertaisuus ja nöyrä käytös on elämän a ja o. Kun näemme ja katselemme kukkaa tai otamme sen käteemme ja ihailemme sitä tulemme huomaamaan kuinka suuri ero onkaan kukalla ja ihmisellä. Se voi sanattomin kielin ilmaista eli sanoa kauneuttaan ja levittää tuoksuaan. Mutta se mitä ihminen puhuu sinä olet kaunis se on haihtuvaa ja pettävää. Ei ihminen voi ilmaista niin paljon kauneuttaan kuin kukka, siksi meillä on usein opittavaa luonnosta enemmän. Sanotaan, että silmät on ihmisen sielun peili, toisilta puolilta se pätee ja toisilta ei päde. Silmät usein ilmaisevat ihmisen sydämen ajatukset. Silmistä löydämme usein surua, kärsimystä, vihaa, kostonhalua ynnä muuta. Kun ihminen purkaa sisuaan, silloin silmät kuin salamoivat. Sielukkaat silmät kätkevät enemmän jotain salaperäistä ilmaisevaa ja ne saavat usein ihmisen valtaansa. Ihminen tunnetaan usein myös käytöksestään: suorasta, rehdistä, keimailevasta ja teeskentelevästä. Käytös voi enemmän ilmaista ihmisen luonteenlaadun. Teeskentelemätön, ystävällinen ja nöyrä käytös on kaunein.

Me emme voi aina vaatia ihmistä olemaan iloinen ja naurava. Emme ole selvillä mitä hänen sydämessään liikkuu, onko hänellä surua tai iloa. Mutta toisinaan voi ihmisestä pursuta elämän iloa ja toisinaan voi hän vaipua ajatuksiinsa ja mietteisiinsä. Sellaiseksi on ihminen luotu. Mutta me voimme jakaa iloa surussa olevalle ja ymmärtää häntä.

Onnettomille ihmisille me jaamme elämässämme tukea ja auttamishalua, surussa olevalle päivänpaistetta ja aurinkoista hymyä, iloiselle ihmiselle yhteistä elämän riemua. Ei mikään näistä voi ihmiseltä kieltää hänen ominaisuuksiaan mitä hän sisimmässään omistaa rakkauden jaloon työhön ja auttamishaluun ja tai pursuavaan elämään. Jokainen ihminen on luotu ja kasvatettu omaa elämäänsä varten ja elämä on ihmisen koulu, joka kasvattaa ja muovaa hänet.

E. M.

TANSSIVA NUNNA

Bob van Dam'in mukaan

Hollantilainen sisar Irena on tiettävästi ainoa nunna koko maailmassa, joka harrastaa tanssia baletin muodossa. Hän on 48-vuotias kuurojen lasten opettaja.

Eräässä katolilaisessa kuurojen lasten koulussa maaseudulla St.Michiels'in kylässä Etelä-Hollannissa opettaa kuuroille lapsille balettia nunna, mikä lienee ainoalaatuista koko maailmassa. Innokkaana hän on ryhtynyt tähän tehtäväänsä, mikä saattaa kestää 11 tuntia päivässä. Valitettavasti hänen oppilansa ovat epäedullisessa asemassa siitä syystä, että he eivät voi kuulla. Sisar Irena on kuitenkin tähän keksinyt ratkaisun. Hän käyttää heikkovirtakojeita saattaakseen ääniväräht elyt lasten tajuttaviksi; erikoiskoje on sijoitettu siihen huoneeseen, missä hän antaa opetustaan.

Lasten kuurous vaikuttaa myös heidän tasapainokykyynsä, joten he eivät voi koskaan kehittyä huippuballerinoiksi. Siitä huolimatta sisar Irena on asiaansa innostunut; hän näet uskoo, että harjoittelu auttaa mm. luonteen rakentumista. Noin 400 lasta seuraa hänen opetustaan.

Sisar Irena itse on saanut opetusta parhailta balettitaiteilijoilta. Hän on harjoitellut tämän taidon perusteellisesti ennenkuin aloitti jakamaan opetusta muille v. 1944. Tätä ennen hän oli erikoistunut ruotsalaiseen voimistelutapaan.

Erikoisesti kaksi asiaa ovat saaneet sisar Irenan valtoihinsa: kuurot lapset ja baletti. Harkitessaan näitä asioita hän eräänä päivänä päätti ryhtyä niiden yhdistämiseen. Ensinnä kuitenkin oli suunniteltava järjestelmä, jonka avulla kuuro saataisiin käsittämään äänten rytmiä. Hän kehitteli tätä aatettaan, ja monien neuvottelujen jälkeen asiantuntijain kanssa rakennettiin erikoiskoje tätä tarkoitusta varten. Aiheena tämän laitteen syntyyn olivat aivan tavalliset urut. Tämän laitteen avulla ja sähkövirran välityksellä saadaan äänen värähtelyt siirrettyä kuurojen lasten tuntumaan. He oppivat huomaamaan, missä ruumiin osassa värähdykset voidaan havaita, esim. matalat äänet tunnetaan vatsassa ja korkeat äänet parhaiten yläruumiissa. Tämä periaate tekee sisar Irenalle mahdolliseksi opettaa kuuroja lapsia musiikin "ymmärtämiseen".

Ensimmäiset opetustunnit onkin varattu värähtelyjen huomioimista ja niiden ymmärtämistä varten. Vasta sitten sisar Irena aloittaa baletin opettamisen. Muutamien vuosien kuluttua useimmat lapset ovat kehittyneet niin pitkälle, että pystyvät esittämään yksinkertaisia balettiesiyksiä.

Mainitsemamme nunnan työskentely on ainoalaatuista, ja siellä, missä tunnetaan kuuroja ja heidän elämäänsä, annetaan tunnustus hänen persoonallisuudelleen ja hänen toiminnalleen.

KÄYNTI ERÄÄN KUURON LUONA — JA SEN JOHDOSTA SYNTYNEITÄ AJATUKSIA

Virkeästi toimitetussa norjalaisessa veljesjärjestömme lehdessä "Tegn og Tale" nimimerki "thor" kertoo käynnistään erään kuuron vanhuksen, Anne Moland'in luona. Anne asuu kaukana pohjoisessa, syrjäisellä paikkakunnalla kuulevain ihmisten keskellä. Pari kertaa häntä on kuurojen pappi käynyt tervehtimässä, mutta kaikki muu yhteys toisiin kuuroihin on ollut katkenneena.

Anne on käynyt kuurojenkoulun ja oppinut aikoinaan puhumaan ja lukemaan. Lähimmässä kuurojen yhdistyksessä ei kukaan tunne häntä eikä kukaan muista, milloin hän ehkä olisi käynyt yhdistyksessä. Millainen hän mahtanee olla? Tietävästi hän on jo yli 60-vuotias. Olisiko hän unohtanut puheen? Olisiko hän unohtanut norjan kielen? — Niin, senhän saan pian tietää, kun pääsen perille, ajattelee kirjoittaja matkatessaan Annen luokse.

Sitten "thor" kuvailee tapaamistaan Annen kanssa. Hän käyttää sekä puhetta että viittomia selittäessään, että hänellä on isänsä auto. Silloin Anne sanoo: "Ei sinun tarvitse käyttää viittomia minulle. Ymmärrän puhettasi hyvin". Ja näin myös oli, sillä hän ymmärsi kaiken, mitä "thor" sanoi; vain osoitteen kadun nimi oli kirjoitettava, koska sellaiset usein ovat vaikeita ymmärtää ilman kuuloa.

Hän oli varsin puhelias ja kyseli mm. oliko vieras käynyt kuurojenkoulua, mihin tämän oli vastattava, että hän oli vasta lyhyen ajan ollut kuurona. Anne sitävastoin oli kuuroutunut jo kuuden kuukauden ikäisenä ja oli nyt 64-vuotias. Koko ajan hän oli elänyt täällä, samalla paikkakunnalla eikä nähtävästi ollut kosketuksissa muihin kuuroihin sitten nuoruutensa päivien.

Kotimatkallani ajattelin Anne Molandia, sanoo kirjoittaja. Tuolla pienessä norjalaisessa metsäkylässä hän oli asunut koko ikänsä kuulevain ihmisten kanssa. Hän oli erittäin taitava lukemaan huulilta. Hän puhui hyvin norjan kieltä, ja olen kuullut muilta, että hän ääntää myös hyvin. Hän kirjoittaa myös hyvin, paremmin kuin monet hänen ikäisensä kuulevat henkilöt. — Minun käsitykseni mukaan hän oli huomattavasti kehittyneempi kuin monet muut kuurot, joita olen tavannut.

Miten hän on voinut säilyttää tällaisen vireytensä?

Minulle hän selitti, että hän käytti aina puhetta, ei milloinkaan viittomia. Annettuani kuurojen joululehden hänelle hän sanoi lukevansa hyvin paljon. Hän lainaa lehtiä ja kirjoja, ja pitkinä talvi-iltoina hänellä on aikaa niiden lukemiseen. Sitäpaitsi hän on paljon kuulevain ihmisten seurassa. Kaikesta tästäkö johtuu, että Anne Moland on niin taitava kielen käytössä?

Käytämmekö viittomakieltä liian paljon ja puhetta liian vähän? Olemmeko liian paljon keskenämme vain kuurojen kanssa? Onko asiallista houkutella kuuroja nuoria kokouksiimme, vai olisiko heidän annettava olla kuulevain ystäväinsä parissa? Onko syytä houkutella kuuroja nuoria kaupunkei-

hin, vai olisiko heille parempi olla maaseudulla?

Olen vain tehnyt kysymyksiä, mutta en ole niihin vastannut, sanoo nimimerkki "thor" lopuksi. Hän tiedustelee, haluaisiko joku lukijoista niihin vastata?

*

Näihin kysymyksiin lehden toimitus olisi valmis vastaamaan, mutta antaa tilan vastaukselle, jonka nimimerkkipnä on "G. S. C." Tämä nimimerkki sanoo hieman pilkallisesti, että Anne Moland on näin etevä siitä syystä, että hän asuu kuulevain keskuudessa. Hän on onnellinen ja saa rikkaita henkisiä vaikutteita ollessaan erillään ajan rauhattomuudesta. Sitten hän sanoo nähneensä useitakin Pohjois-Norjan kuuroja, mutta ei ole havainnut, että nämä olisivat sen etevämpiä kuin asuintaajamien kuurot, joiden joukossa on paljon hyvinkin lahjakkaita.

On aivan selvää, että Anne ei käyttänyt viittomia, ei hän ollut niihin tottunut, sillä kuulevat niitä eivät ymmärrä eivätkä käytä. — Mitä tulee hyvin laadittuihin kirjeisiin, niin nimimerkki sanoo sellaisia saaneensa paljon sekä koti- että ulkomailta kuuroilta ystäviltään. Anne ei suinkaan ole mikään harvinainen poikkeus.

Olemmeko sitten liian paljon vain kuurojen kanssa? Mitä tämä on? — Mehän olemme kuulevain parissa työpaikoillamme ja kodissa. Jos sitten tapaamme toisia kuuroja kerran pari kuukaudessa tai useamminin, niin tokkopa sillä voi olla mitään merkitystä.

Käytämmekö ääntämme sitten liian vähän ja viittomia liian paljon? Monesti on tässä lehdessä esitetty, että viittomakieli olisi vahingollista puhekielelle. Eiköhän tämä ole umpimähkäinen väite, sillä viittomakielellä puhuminen voi käydä kielellisesti aivan oikein, kun niin haluamme.

Ennen puhuin ääneen myös kohtalotovereilleni, sanoo kirjoittaja. Nykyisin olen siitä luopunut. Kotona sanotaan alituiseen: Älä puhu kovaa. Kun puhun sisarelleni, tämä sanoo: En ole huonokuuloinen, ja silloin hiljennän ääntäni. Puhujakorokkeella sen sijaan puhun ääneen, vaikka en tiedäkään, onko se liian korkea tai matala, mutta toivottavasti toverini ymmärtävät minua suun liikkeistä ja käyttämistäni viittomista. Viittomakieltämme olisi syytä muuttaa kuulevain käyttämän kieliopin mukaiseksi.

Kuuroa nuorisoa ei tietenkään ole velvoitettu saapumaan kuurojen kokouksiin. Nuoret itse ovat saaneet päättää asioistaan, saapuvatko tervehtimään tovereitaan, vai jäävätkö he kuulevain ystäväinsä luokse. Se on kokonaan heidän omasta päätöksestään riippuvainen.

Kuurojen muutto maaseudulta kaupunkeihin ei ole irrallinen ilmiö, sillä näin tapahtuu myös kuulevain keskuudessa. Ihminen saattaa tuntea itsensä yksinäiseksi sekä kaupungissa että maaseudulla, sillä sekin riippuu hänestä itsestään, oli hän sitten kuuro tai kuuleva.

POHJOISMAIDEN YHTEISTYÖKOMITEA

Jatkoa

Ehdotus otettiin käsiteltäväksi ja kongressiselostuksesta näemme, että se myös tuli hyväksytyksi. Keskustelun aikana painostettiin erikoisesti sitä, miten tällainen järjestelmä voi toteuttaa kongressien päätöksiä. Aikaisemmin ei aina ollut helppoa saada kongressin päätöksiä toteutettua, mutta vahva veljesjärjestö, kuten pohjoismainen yhteistyökomitea voisi olla, olisi asiassa apuna. Sitäpaitsi toinen maailmansota oli osoittanut, että voimakas pohjoismaiden välinen yhteistyö oli välttämätön. Ehdotuksen hyväksyminen oli VI. pohjoismaisen kongressin tärkeimpiä päätöksiä.

Kuurojen konsulentti Malmberg valittiin pohjoismaisen yhteistyökomitean puheenjohtajaksi, ja komitean työtä varten hyväksytyt ohjeet painettiin. Sen jälkeen tämä komitea on työskennellyt useitten kysymysten parissa. Mainittakoon näistä ajankohtaisimpina kuurojen lasten oppivelvollisuusiän alentaminen, tilasto pohjoismaiden kuurojen ammateista, asian käsittelytapa ja järjestys kuurojen kongresseissa, kongressilippu, kysymys tulkeista, kuurojen moottoriajoneuvoluvat ym.

Vaikkakin erikoinen viittomakielikomitea on työskennellyt pohjoismaisen viittomakielen sanakirjan toimittamiseksi, niin yhteistyökomitea on tätäkin asiaa seurannut läheltä. Niinpä sille Wiesbadenin kongressin yhteydessä pidetyssä kokouksessa esiteltiin viittomakielikomitean saavutuksia: Noin 1000 pohjoismaista viittomaa on valmiina. Ne voidaan lähettää eri maihin suhteellisen lyhyen ajan kuluttua. Pohjoismaille tullaan esittämään, että kukin maa hankkisi oman sanakirjansa, joka sisältää osittain yhteispohjoismaisia ja osittain oman maan viittomia.

Suomessa pidetyssä kongressissa v. 1955 päätettiin, että pohjoismaisella yhteistyökomitealla tulee olla pysyvä sihteeri sen sijaan, että sihteeriä vaihdettaisiin kongressista toiseen. Samalla valittiin tähän virkaan tanskalainen kuurojen konsulentti Annelise Harboe, jonka tiedoituksia Tanskan ja Norjan kuurojen lehdissä on tässä hyväksi käytetty.

Pohjoismainen yhteistyökomitea kokoontui viimeksi Kööpenhaminan kongressin yhteydessä viime elokuun 6—7 päivinä. Esillä oli kaikkiaan 12 eri kysymystä, joista tärkeimpinä mainittakoon kysymys tulkeista, kuurojen ajokorteista, liittojen ja julkisten viranomaisten yhteistyöstä, Islannin osallistumisesta yhteistyökomiteaan, pohjoismaiden liittojen suhteesta Kuurojen Maailmanliittoon, viittomakielen sanakirjoista, seuraavan maailmankongressin sijoituspaikasta, jolloin suositeltiin Ruotsia, Carl Becker'in säätiöstä ja nuorisoleireistä.

Samassa yhteydessä päätettiin tämän järjestön sisäisistä asioista mm. seuraavaa:

Järjestön virallinen nimi on Pohjoismaitten Kuurojenliittojen Yhteistyöjärjestö (De Nordiska Dövförbunds Samarbetsorganisation). Sen kotipaikkana on sihteerin kotipaikka. Järjestön muodostaa kaksi edustajaa kustakin pohjoismaan järjestöstä, jolloin liiton puheenjohtaja aina on toisena edustajana. Pohjoismainen yhteistyöjärjestö on pohjoismaisten kuurojen kongressien alainen, ja sen on jätettävä selostus toiminnastaan jokaisen tällaisen kongressin hyväksyttäväksi. Järjestö on kuurojenliittojen ylin edustaja pohjoismaisissa kysymyksissä. Se edustaa pohjoismaisia kuurojen järjestöjä myös näiden maiden ulkopuolella, kuten Kuurojen Maailmanliitossa.

Pohjoismainen Yhteistyöjärjestö kokoontuu vähintään kerran vuodessa vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana. Jos kolme maata esittää perustellun toivomuksen tai jos muuten tarvetta esiintyy, on järjestö kutsuttava koolle. Yhteistyöjärjestön esimies valitaan viideksi vuodeksi siitä liitosta, joka järjestää seuraavan kongressin. Järjestö itse valitsee sihteerinsä. Esimies kutsuu kokoukseen ja johtaa niitä. Kaikki päätökset tulee olla yksimielisiä. Kukin maa on velvollinen suorittamaan vuosimaksunsa.

Samalla kun annamme kaiken tunnustuksen tälle yhteistyöjärjestölle ja sen työskentelylle, voimme kysyä, onko tämä järjestö itse oikeutettu määrittelemään sen laajan, kaikkia pohjoismaita käsittävän edustustehtävän, jonka se on itselleen ottanut. Niinpä tämä järjestö on lähtenyt edustamaan Suomen Kuurojen Liittoa, kuten kaikkia muitakin pohjoismaisia liittoja kirjelmässään, jonka se on osoittanut Kuurojen Maailman Liiton hallitukselle. Tässä kirjelmässä arvostellaan Maailmanliiton kongresseja siihen tapaan, mistä toisaalla lehdessämme jo on mainittu. Tämän kirjelmän pääkohdista mainittakoon seuraava:

Maailman kongressit ovat muuttuneet liian monimutkaisiksi ja vaikeasti hoidettaviksi. Erikoisesti tähän vaikuttavat ne monet toimikunnat ja komiteat, jotka pitävät kokouksiaan kongressin aikana. Useat komiteoitten osanottajat, jotka toisinaan ovat yksinomaan kuulevia erikoisalan edustajia, saapuvat kokouksiinsa ilman mitään ennakkotiedoitusta siitä, mitä kysymyksiä tulee esille. Jotkut edustajat eivät ole täyttäneet välttämätöntä kielitaitoa koskevaa vaatimusta.

OY SURDUS AB

varsinainen yhtiökokous pidetään lauantaina maaliskuun 18 p:nä klo 14 Liisankatu 27 A 8:ssa. Esillä yhtiöjärjestyksen määräämät asiat.

Johtokunta

Kuurojen Lähetys – De Dövas Mission r.y:n

vuosikokous pidetään Turussa, Kuurojen valistustalossa maaliskuun 26 pnä, ennen Kuurojen Liiton edustajakokousta. Lähemmin maaliskuun lehdessä.

HYVÄÄ JATKOA VUODELLE 1961

KIMITO:
Maria ja Fredrik Lindberg
Alma ja Emil Sjöblom

PARAINEN:
Akseli Eiso

Kotimaasta

KUOLLEITA:

Rouva *Elsa Teitto* os. Sutinen, kuoli Lappeenrannassa 28. 12. 1960.

Emilia Koisio kuoli Kotkassa 2. 1. 1961.

Neiti *Anna Loviisa Miettinen* kuoli marraskuun 26 pnä 75 vuoden vanhana Kuopiossa. Hän oli syntynyt Kuopion maalaiskunnassa Ritoniemessä. Käytyään Kuopion kuurojen koulun hän sai työpaikan Oy. Saastamoisen Rullatehtaalla, josta siirtyi eläkkeelle v. 1948. Kuopion Kuurojen yhdistyksen toimintaan hän osallistui alusta lähtien ollen sen perustaja- ja kunniajäsen. Sopuisan ja ystävällisen luonteensa takia hän oli erittäin pidetty ystävä- ja toveripiirissä.

Häntä jäi lähinnä kaipaamaan sisko perheineen, veljen pojat ja omaiset sekä kuurot ystävät.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys r.y:n varsinainen syyskokous pidettiin viime marraskuun 13 pnä 1960. Saapuvilla oli noin 60 jäsentä. Kokouksen avauksen jälkeen, jonka toimitti puheenjohtaja Kauko Mäkelä, valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Niilo Rannikko ja sihteeriksi Kauko Mäkelä. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kokoukselle esitettiin johtokunnan laatima tulo- ja menoarvio vuodeksi 1961, joka hyväksyttiin jonka jälkeen toimitettiin johtokunnan 2 erovuoroisen jäsenen vaali sekä 1 varajäsenen vaali. Johtokuntaan tulivat valituiksi huutoäänestyksellä molemmat erovuoroiset Valentin Kaurela ja Lauri Lahtinen. Rouva Martta Kattainen pyysi vapautusta johtokunnan jäsenyydestä sen johdosta, että hänen tyttärensä lapsineen jotka ovat saapuneet Yhdysvalloista ja viipyvät runsaan vuoden kotona, rouva Kattainen ei voi olla usein poissa kotoa, niin että hänelle myönnettiin ero johtokunnan jäsenyydestä ja hänen tilalleen tulee varajäsen Ulla Sandholm. Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen kanttori Vahtola ja puutarhuri Lammi.

Välittömästi kokouksen jälkeen valitsi vuoden 1961 johtokunta v. 1961 johtohenkilöt, jotka ovat aivan samat kuin v. 1960, nim.: puhj. Kauko Mäkelä, siht. Niilo Rannikko, rahastonh. rouva Ethel Mäkelä joka myös on jäsenkirjurina, varapuhj. Valentin Kaurela ja kalustonh. Lauri Lahtinen.

Tämän jälkeen oli yhdistyksen vuosijuhla kahvitarjoiluineen.

Urheilua

KILPAILUKUTSU

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut

pidetään Hämeenlinnassa Hattelmalan maastossa maaliskuun 5—6 pnä 1961.

Kilpailuohjelma:

Lauantaina 5. 3. klo 14:
Yl. 15 km
Ikämiesten yli 35 v. 15 km
Nuorten sarja 15 km

Sunnuntaina 6. 3. klo 11:
Yl. 30 km
Naiset 5 km.

Joukkuehiihdossa sarjoista otetaan seuran kolmen parhaat ajat.

Osanottoilmoittautumiset pyydetään viimeistään helmikuun 25 päivään mennessä seuran osoitteella: H:linna, Markkulantie 3.

HÄMEENLINNAN KUUROJEN URHEILUSEURA HÄLI r.y.

Martti Salli Puheenjohtaja — *Leena Paakkala* Sihteeri

Häli järjestää hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä illanvieton kuurojen yhdistyksen kerhotalossa Markkulassa maaliskuun 5 pnä alkaen klo 19. Ohjelma on hauska ja vaihteleva. Kilpailujen päättäjäiset samassa paikassa sunnuntaina klo 15.

Tervetuloa Hämeen vanhaan linnakaupunkiin.

KORIPALLOMESTARUUSOTTELUT

pidetään Turun Ylioppilastalon Urheiluhallissa maaliskuun 11—12 päivinä. Ohjelmallinen iltama pidetään Kerhotalossa maaliskuun 11 pnä klo 19.00. Tulkaa läheltä ja kaukaa seuraamaan korkeatasoista koripalloilua ja iltamaan lypsämään tietoja.

Shakkia

JYVÄSKYLÄN Shakki "Tornin" vuosikokous pidetään helmik. 15 pnä klo 19 Jyväskylän kaupungin seurakunnan vanhassa pappilassa. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

Kokouksia

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään helmik. 5 pnä klo 18 omassa huoneustossa. Kaikki jäsenet mukaan!

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 5 pnä 1961 klo 18 Kuurojen koululla.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään 5. 2. 1961 klo 14 pappilassa.

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään Työväentalossa helmikuun 5 pnä klo 11. Tulkaa suurella joukolla.

TYRVÄÄN Kuurojen yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 12 pnä klo 12, omalla talolla. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys r.y:n varsinainen vuosikokous pidetään helmikuun 12 pnä klo 17 alkaen omassa kerhohuoneustossa Satamakatu 1 B 2. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

KOKKOLAN Kuurojen yhdistyksen vuosikokous pidetään Seurakuntatalossa Torikatu 41, lauantaina helmikuun 11 pnä, alkaen klo 18. Sunnuntaina 12 pnä alkaa Kuurojen Kirkkopäivät kaupungin kirkossa klo 10, jatkuen sen jälkeen Seurakuntatalossa.

RAUMAN Kuurojen yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 12 pnä klo 12, S.N.S:n talossa. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

VARKAUDEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään Seurakuntasalissa helmikuun 12 pnä klo 14. Tervetuloa kaikki jäsenet.

SÄYNÄTSALON Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään 12. 2. 1961 klo 13.00 Lehtisaaren Kansakoululla. Esillä sääntöjen määräämät ja vuosikokoukselle kuuluvat asiat. Kaikkien jäsenten mukana olo toivottavaa.

KEMIN Kuurojen yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 18—19 pnä Seurakuntatalossa. Hyvä ohjelma on. Toimittaja Pitkäsen toivotaan tulevan. Tervetuloa kaukaa ja läheltä. Opas on asemalla.

KARJALAN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään Kouvolassa Keskuskansakoululla helmikuun 19 pnä klo 11.

SALON seudun Kuurojen vuosikokous pidetään sunnuntaina helmikuun 19 pnä alkaen klo 12 Salossa Varssillankatu 6 Hak.ian luona. Tervetuloa.

HAAPAJÄRVEN kuurojen yhdistyksen vuosikokous pidetään kunnantalossa helmikuun 19 pnä 1961 klo 11. Kaikki jäsenet tervetulleita Haapajärvelle.

TURUN Kuurojenyhdistys järjestää 75-vuotisjuhlan maaliskuun 25 pnä klo 19 Kerhotalossa. Ilmoitetaan maaliskuun numerossa.

Merkkipäiviä

50-v. täyttää rva *Impi Kola* 5 p:nä helmikuuta 1961 Kouvolassa. Hän on kuurojen vanhempien Fredrika ja Aleks Puolakan tytär, Viipurista.

V. 1938 hän muutti Helsinkiin, jossa solmi avioliiton vaatturimestari Arvi Kolan kanssa. Talvisodan aikana hän siirtyi miehensä syntymäpaikkakunnalle Valkealan Tuohikottiin. Kouvolaan muutettuaan, v:sta 1956, on rva Kola osallistunut paikallisen kuurojen yhdistyksen toimintaan, toimien tulkkina yhdistyksen tilaisuuksissa, milloin on kyseessä kuurojen viittomakieltä taitamaton esitelmöitsijä. Hän on myöskin tehnyt kuurojen asiaa tunnetuksi kirjoittamalla sanomalehtiin asiaa valaisevia kirjoituksia sekä esitelmöinyt kuurojen tilaisuuksissa. Hän on ollut valmis auttamaan kuuroja heidän tärkeissä ongelmissaan, invalidi- ym. asioissa, ja kuuluu hän Karjalan Kuurot r.y:n johtokuntaan. Viipurissa nuoruusaikanaan hän toimi aktiivisesti Raittiusyhdistyksessä monet vuodet sekä kansantanhujen ohjaajana.

Perheenäidin velvollisuuksien ohella on häneltä liiennyt aikaa moniin rientoihin ollen Kouvola-Seuran Kotiseutujaoston ja museon sihteeri. Nuorisotyö on hänen sydäntään lähellä ja on hänet valittu v. 1958 Kouvolan Nuorisotyön Neuvottelukunnan sihteeriksi. Kouvolan Sanomien reportterina ja pakinoitsijana hänet tunnetaan sekä on hän koonnut magnetofonin ääninauhalle katoavia kansanperinteitä haastatellen vanhan kansan tietoniekkoja. Rva Kola on kartuttanut Suomen Kansallismuseon Muinaistieteellisen Toimikunnan kansanperinnearkistoa koamalla talteen tuleville polville vanhoja perinteitä. Helsingin Yliopiston Sanakirjasäätiön kokoelmiin on hän lähettänyt kokoamiaan murresanoja. Hän on Nuoren Voiman Liiton kirjallisen piirin jäsen.

50 VUOTTA täyttää 11. 2. kultaaja *Börje Ahlbäck* Helsingissä.

75 VUOTTA täyttää 20. 2. kirjaltaja *Eino Karilas* Helsingissä.

60 VUOTTA täytti 25. 1. rouva *Elfride Rantanen* Helsingissä.

SYDÄMELLINEN KIITOKSENI kuuroille ja kuuleville ystävilleni, jotka ovat muistaneet minua juhlapäivänäni.

Kiitollisena *Eeva Malmila.*

Kiitän sydämellisesti ystävällisistä onnentoivotuksista 60-vuotispäivänäni.

Kaarlo Mikkola

Sydämellinen kiitos kaikille yhteisöille ja yksityisille ystäville, jotka ovat kunnioittaneet Maila Paunun muistoa ja monimuotoisilla osanoton ilmauksillaan keventäneet suurta menetystäni. Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi.

Lauri, Maisa, Juha, Olli
ja Päivi Paunu

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

66. vuosikerta 1961

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck. Ragnar Th. Östman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:—, ulkomaille 1000:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:-. Kuolinilmoitukset 500:-.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

Sormiaakkoskortteja

Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan
20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 400:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 200:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 300:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 300:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 100:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirto 6825

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä
ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Tilatkaa vuodeksi 1961 — Prenumerera för år 1961 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 66 — 65 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck,
Ragnar Th. Östman.

Tilaushinnat:
800:— koko vuodelta. Ulkomaille 1000:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen aslalle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck,
Ragnar Th. Östman.

Prenumerationspris:
700:— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och föresprå-kare för de dövas sak i de hörandes krets.

URHO KIERIMO
päätoimittaja — huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri — red.sekreterare

ULLA-BIRGITTA LAINE
svenskspr. redaktör

Oy SURDUS Ab — 1961